

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

—
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2006

ΔΙΠΙΔΔ/Β18 / 665/ οίκοθεν

ΠΡΟΣ:

1. Όλα τα Υπουργεία
Δ/νσεις Διοικητικού ή Προσωπικού
2. Όλες τις Περιφέρειες
Δ/νσεις Διοικητικού ή Προσωπικού
3. Όλες τις Νομαρχιακές Αυτ/σεις
Δ/νσεις Διοικητικού ή Προσωπικού
4. Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας
Ο.Τ.Α. του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 15

Ταχ. Κώδικας : 106 74 Αθήνα

Πληροφορίες : Α. Μακανίκα

Τηλέφωνο : (210) 339 3246-2-339 3240
339 3201

Fax : (210) 339 3204

ΚΟΙΝ:

1. Γραφείο Πρωθυπουργού
2. Γραφείο.κ.κ. Υπουργών και
Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών
3. Γραφείο Υπουργού Επικρατείας
4. Γραφεία Γενικών Γραμματέων
Υπουργείων και Περιφερειών
5. Γραφεία Ειδικών Γραμματέων
6. Γραφεία Νομαρχών
7. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
8. ΑΣΕΠ
9. ΑΔΕΔΥ

ΘΕΜΑ: <<Εφαρμογή του Π.Δ. 164/2004>>

Όπως είναι γνωστό με το ΠΔ 164/2004 ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο η Οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 1999 που καθιερώνει πλαίσιο ρυθμίσεων εγγυήσεων για τις σχέσεις ή συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου προς αποτροπή τυχόν καταχρήσεων. Επειδή προσφάτως, με αφορμή αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αλλά και των ελληνικών Ανώτατων Δικαστηρίων, επιχειρήθηκε από ορισμένους κύκλους η πρόκληση σύγχυσης, τόσο ως προς τη συνταγματικότητα των ρυθμίσεων του ΠΔ 164/2004 όσο και ως προς τη συμβατότητά τους με

την Κοινοτική Οδηγία , θεωρούμε σκόπιμο προς αποσαφήνιση του θέματος , να σας γνωστοποιήσουμε τα ακόλουθα :

Α. Προσφάτως εκδόθηκαν αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Ανώτατων Ελληνικών Δικαστηρίων, οι οποίες αναφέρονται σε συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα, καθώς και στην εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 164/2004. Προς ενημέρωσή σας, σας γνωστοποιούμε το σύνολο της, μέχρι σήμερα, νομολογίας των Ανώτατων Δικαστηρίων (καθώς και σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης) μετά συναφών παρατηρήσεων.

I. Απόφαση Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ)

Το ΔΕΚ, με την υπ' αριθμ. 212/04 απόφασή του, έκρινε την ερμηνεία διατάξεων της Οδηγίας 1999/70 σε σχέση με διατάξεις του π.δ. 81/2003 και του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, σύμφωνα με τα τεθέντα από τον εθνικό Δικαστή ερωτήματα. Όπως προκύπτει από την απόφαση, βασικές διατάξεις του π.δ. 81/2003 ήταν αντίθετες με την Οδηγία. Περαιτέρω, από το σκεπτικό της απόφασης αυτής προκύπτει, εμμέσως πλην σαφώς, η συμφωνία των διατάξεων του π.δ. 164/2004 με την Οδηγία. Ειδικότερα :

1. Η προθεσμία ενσωμάτωσης της Οδηγίας έληξε, για την Χώρα μας, στις 10 Ιουλίου 2002 (βλ. σκέψη 12 απόφασης). Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 11 του π.δ. 164/2004 προβλέπει μεταβατικές διατάξεις, με τις οποίες μετατρέπονται καταχρηστικές διαδοχικές συμβάσεις σε συμβάσεις αορίστου χρόνου με αντικειμενικά κριτήρια μέσω ΑΣΕΠ (λόγω δημόσιου τομέα), τα οποία κριτήρια ανατρέχουν στο χρόνο ενσωμάτωσης της Οδηγίας (24 μήνες πριν την έναρξη εφαρμογής του διατάγματος – με περιθώριο ενός ακόμη τριμήνου, βλ. παρ. 1^α και 5 άρθρου 11).

2. Το π.δ. 81/2003, με τη ρύθμιση του τέταρτου εδαφίου της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 5, προέβλεπε ότι επιτρέπονται απεριόριστες ανανεώσεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου, εάν αυτό επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή κανονιστική διάταξη. Από την απόφαση του ΔΕΚ προκύπτει ότι η ρύθμιση αυτή ήταν αντίθετη με την Κοινοτική Οδηγία, ως δυνάμενη να

καταστρατηγήσει το προστατευτικό πλαίσιο της Οδηγίας (βλ. σκέψεις 59 επ. απόφασης ΔΕΚ). Αντιθέτως, το π.δ 164/2004 δεν περιλαμβάνει παρόμοια ρύθμιση ή οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση ισοδυνάμου αποτελέσματος.

3. Το π.δ. 81/2003, με την παρ. 4 του άρθρου 5, προέβλεπε ότι διαδοχικές συμβάσεις θεωρούνται οι συμβάσεις μεταξύ των οποίων δεν μεσολαβεί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 20 ημερών. Όπως προκύπτει από την απόφαση του ΔΕΚ, το διάστημα των 20 ημερών θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταστρατήγηση των ρυθμίσεων της Οδηγίας (βλ. σκέψεις 77 επ. απόφασης ΔΕΚ). Αντιθέτως, το π.δ. 164/2004 προβλέπει ως αντίστοιχο χρονικό διάστημα τους τρεις μήνες (άρθρο 5 παρ. 1 - συναφώς βλ. και αποφάσεις ΣτΕ κατωτέρω).

Εξάλλου, με την παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 164/2004 προβλέπεται και άλλη ασφαλιστική δικλείδα κατά των καταχρηστικών διαδοχικών συμβάσεων. Συγκεκριμένα, απαγορεύεται η διάρκεια της σύμβασης ορισμένου χρόνου να υπερβαίνει τους 24 μήνες, ανεξαρτήτως χρόνου διακοπής μεταξύ των συμβάσεων. Με τον τρόπο αυτόν αποκλείεται και η όποια δυνατότητα καταστρατήγησης των προστατευτικών διατάξεων του π.δ. 164/2004. Υποχρεούνται, έτσι, και με τη διάταξη αυτή, όλοι οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, για την κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών, να προσλαμβάνουν εξ αρχής μόνιμο προσωπικό ή προσωπικό με σύμβαση αορίστου χρόνου σε οργανικές θέσεις μέσω διαγωνισμού ΑΣΕΠ.

4. Η απόφαση του ΔΕΚ δεν διαλαμβάνει καμία σκέψη που να στρέφεται, έστω εμμέσως, κατά των ρυθμίσεων του π.δ. 164/2004. Αντιθέτως, από το προαναφερόμενο σκεπτικό της για την αντίθεση των διατάξεων του π.δ. 81/2003 στην Κοινοτική Οδηγία - διατάξεων που εγκαίρως αντικαταστάθηκαν με το π.δ. 164/2004 προς την κατεύθυνση της πλήρους ενσωμάτωσης της Οδηγίας συμπεριλαμβανομένων και μεταβατικών διατάξεων - προκύπτει σαφώς η ορθότητα των επιλογών του κανονιστικού νομοθέτη. Περαιτέρω το ΔΕΚ, με την υπ' αριθμ. 100 σκέψη της απόφασής του, δέχεται ότι, καταρχήν, δεν φαίνεται να υπήρχε μέτρο ικανό ν' αποτρέπει την κατάχρηση από τις διαδοχικές συμβάσεις ως την έκδοση του π.δ. 164/2004.

5. Το ΔΕΚ δέχεται (όπως δέχθηκε και το Συμβούλιο της Επικρατείας με τις κατωτέρω αναφερόμενες αποφάσεις του), ότι η Οδηγία δεν επιβάλλει υποχρέωση των κρατών μελών για τη μετατροπή συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου σε περίπτωση κατάχρησης διαδοχικών συμβάσεων. Αντιθέτως, επιβάλλει τη λήψη ενός από τα αναφερόμενα στο σημείο 1 της ρήτρας 5 της Οδηγίας μέτρα, με την πρόβλεψη, εφόσον χρειάζεται, και σχετικών κυρώσεων (βλ. σκέψεις 101 και 102 απόφασης). Έτσι, δεν επιβάλλει το ΔΕΚ την παραβίαση της συνταγματικής νομιμότητας της Χώρας μας (άρθρο 103 παρ. 3, 7 και 8 Συντάγματος).

Περαιτέρω, καταλήγει το ΔΕΚ (βλ. σκέψη 105) ότι εθνική ρύθμιση που προβλέπει απόλυτη απαγόρευση μετατροπής συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου δεν είναι συμβατή με την Οδηγία, μόνον εφόσον δεν προβλέπεται άλλο μέτρο από τα αναφερόμενα στην Οδηγία, ικανό ν' αποτρέψει τις καταχρηστικές διαδοχικές συμβάσεις. Με τις διατάξεις του π.δ. 164/2004 προβλέπεται όχι απλώς ένα, αλλά όλα τα διαλαμβανόμενα στο σημείο 1 της ρήτρας 5 μέτρα (άρθρα 5 και 6 του π.δ. 164/2004), καθώς και αυστηρές κυρώσεις αλλά και αποζημίωση του εργαζομένου (άρθρο 7). Είναι, επομένως, σαφές ότι οι διατάξεις του π.δ. 164/2004 (όπως δέχθηκε και το ΣτΕ), εισάγουν ένα προστατευτικό πλαίσιο για τους εργαζομένους με σύμβαση ορισμένου χρόνου, που προχωρά και πέραν του πλαισίου προστασίας που επιβάλλει η Οδηγία.

6. Όσον αφορά στην ερμηνεία του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, εναπόκειται τελικώς στον εθνικό δικαστή (όπως, εξάλλου, ισχύει και για τις λοιπές διατάξεις) να αποφανθεί επί της συμφωνίας ή μη με την Οδηγία (βλ. και σκέψη 103). Σε σχέση, πάντως, με τις παρεμπόπτουσες σκέψεις του ΔΕΚ, όσον αφορά στο άρθρο 21 του ν. 2190/1994 (σκέψεις 98 και 99) πρέπει να αναφερθεί ότι το άρθρο 21 δεν αφορά σε διαδοχικές συμβάσεις, αλλά στις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η σύναψη μίας σύμβασης ορισμένου χρόνου.

7. Η απόφαση του ΔΕΚ δεν κάνει καμία αναφορά στο ν. 2112/1920. Αντιθέτως, μάλιστα, αναφέρει ότι δεν φαίνεται, από τους ισχυρισμούς των

διαδίκων, να υπήρχε μέτρο ικανό ν' αποτρέπει την κατάχρηση από τις διαδοχικές συμβάσεις ως την έκδοση του π.δ. 164/2004 (βλ. σκέψη 100).

8. Στην ερμηνεία της Οδηγίας 1999/70 αναφέρεται και η απόφαση C - 144/2004 του ΔΕΚ, κατόπιν προδικαστικού ερωτήματος γερμανικού δικαστηρίου, από την οποία προκύπτει ότι η Οδηγία (όπως είναι σαφές) αναφέρεται σε διαδοχικές συμβάσεις και όχι σε συμβάσεις που έχουν συναφθεί μία μόνο φορά (βλ. σκέψεις 41-43 απόφασης).

II. Αποφάσεις Ανώτατων Ελληνικών Δικαστηρίων καθώς και της Επιτροπής Ε.Ε.

1. Το Συμβούλιο της Επικρατείας (επταμελής σύνθεση), με τις υπ' αριθμ. 1253-1259/2006 αποφάσεις του, απέρριψε τις αιτήσεις ακυρώσεως κατά του π.δ. 164/2004, κρίνοντας ότι οι διατάξεις του διατάγματος είναι σύμφωνες τόσο με το Σύνταγμα όσο και με το Κοινοτικό Δίκαιο. Ειδικότερα έκρινε :

α) Το π.δ. 81/2003 εξαιρούσε, ουσιαστικά, από το πεδίο εφαρμογής του τους εργαζομένους του δημόσιου τομέα (βλ. σκέψη 7 απόφασης ΣτΕ 1253/2006)

β) Ο Αναθεωρητικός Νομοθέτης με τις νέες διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος « . . . θέλησε να αποτρέψει την συνέχιση μιας συνήθους πρακτικής του παρελθόντος, η οποία συνίστατο στην πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για την κάλυψη, τύποις, απρόβλεπτων ή επειγουσών ή παροδικών αναγκών (. . .), στην εκ των υστέρων διαπίστωση ότι οι ανάγκες αυτές είναι πάγιες και διαρκείς και, τελικά, στην «τακτοποίηση» του προσληφθέντος κατά τα ως άνω με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού, . . . , κατ αποκλεισμό όλων των λοιπών ενδιαφερομένων που θα ηδύναντο να διεκδικήσουν τις θέσεις αυτές βάσει των παγίων διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας» (βλ. σκέψη 12 απόφασης /ΣτΕ 1253/2006).

γ) Η Κοινοτική Οδηγία δεν επιβάλλει, ως μέτρο αποτροπής των καταχρηστικών διαδοχικών συμβάσεων, τη μετατροπή των συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου, αλλά την πρόβλεψη ενός τουλάχιστον εκ των μέτρων που περιλαμβάνονται στο σημείο 1 της ρήτρας 5 της Οδηγίας. Με τις διατάξεις του π.δ. 164/2004 προβλέπονται όχι ένα, αλλά όλα τα μέτρα του σημείου 1 της ρήτρας 5 της Οδηγίας, καθώς και αυστηρές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων αυτών και πλήρης αποζημίωση του εργαζομένου (βλ. σκέψη 10 απόφασης ΣτΕ 1253/2006). Έτσι, « . . . η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στο κοινοτικό δίκαιο έγινε, δυνάμει των ως άνω διατάξεων, με σεβασμό της απαγόρευσης μετατροπής συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, που θεσπίσθηκε με την παράγραφο 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος» (βλ. σκέψη 13 απόφασης ΣτΕ 1253/2006).

δ) Τυχόν πρόβλεψη στις πάγιες διατάξεις του π.δ. 164/2004 περί μετατροπής συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου «. . . θα ήταν οπωσδήποτε ανεπίτρεπτη εν όψει της κατηγορηματικής απαγόρευσης μετατροπής των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, η οποία θεσπίζεται με τη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος . . . Πλην, η πρόβλεψη του εν λόγω μέτρου της μετατροπής των διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 11 του Π.Δ/τος 164/2004, δεν αντίκειται στην παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος». Αναλύει, ακολούθως, η απόφαση τους λόγους για τους οποίους οι μεταβατικές διατάξεις του π.δ. 164/2004 είναι αφενός σύμφωνες με το κοινοτικό δίκαιο και αφετέρου σύμφωνες με το άρθρο 103 του Συντάγματος (βλ. σκέψη 15 απόφασης ΣτΕ 1253/2006).

ε) Η πρόβλεψη, στο άρθρο 5 του π.δ. 164/2004, σχετικά με το χρονικό διάστημα των τριών μηνών μεταξύ δύο συμβάσεων, είναι σύμφωνη με την Οδηγία. «Ο καθορισμός, άλλωστε, από τον εθνικό νομοθέτη ενός χρονικού διαστήματος που επιτρέπεται κατ' ανώτατο όριο να μεσολαβεί μεταξύ περισσότερων συμβάσεων ορισμένου χρόνου, ώστε αυτές να μη θεωρούνται διαδοχικές, και, συνεπώς, απαγορευμένες, αποτελεί επιλογή ενός κριτηρίου το

οποίο είναι, κατ αρχήν, αντικειμενικό και πρόσφορο για την επίτευξη του σκοπού τον οποίο εξυπηρετεί» (βλ. σκέψη 18 αποφάσεων ΣτΕ 1257, 1258, 1259/2006).

Υπενθυμίζεται, εξάλλου, ότι και το υπ' αριθμ. 162/2004 Πρακτικό Επεξεργασίας της Ολομέλειας του ΣτΕ είχε κρίνει τις διατάξεις του π.δ. 164/2004 ως σύμφωνες τόσο με το Σύνταγμα όσο και με το Κοινοτικό Δίκαιο.

2. Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την υπ' αριθμ. 19-1/2005 απόφασή της, έκρινε ως αντισυνταγματικές τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3051/2002 και τόνισε την υποχρέωση τήρησης των παρ. 7 και 8 του άρθρου 103 Συντάγματος με σκοπό την απαγόρευση «τακτοποίησης» προσωπικού σε θέσεις του δημόσιου τομέα, χωρίς προηγούμενη επιτυχή συμμετοχή σε διαγωνισμό ΑΣΕΠ (βλ. παρ. ΙΙΙ απόφασης).

3. Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, με την υπ' αριθμ. 18/2006 απόφασή της έκανε δεκτή την αίτηση αναίρεσης του Δήμου Σικυωνίων κατά απόφασης που δεχόταν την αγωγή συμβασιούχου σε ΚΕΠ. Περαιτέρω, δέχθηκε τα ακόλουθα :

α) Ναι μεν ο ΑΠ αναγνώρισε τον ν. 2112/1920 ως «ισοδύναμο νομοθετικό μέτρο», πλην όμως ρητώς έκρινε ότι η αναγνώριση του πραγματικού χαρακτήρα σχέσης εργασίας ως ορισμένου ή ως αορίστου χρόνου κατά τη διοικητική διαδικασία μπορεί να γίνει μόνο υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ (βλ. σελ. 11 απόφασης). Πράγματι με τις μεταβατικές διατάξεις του π.δ. 164/2004 η μετατροπή συμβάσεων γίνεται με αντικειμενική διαδικασία μέσω ΑΣΕΠ. Εξάλλου, ο Άρειος Πάγος ουδόλως δέχθηκε ως νόμιμες τις συμβάσεις αορίστου χρόνου στο δημόσιο τομέα χωρίς προηγούμενη επιτυχή συμμετοχή σε διαγωνιστική διαδικασία μέσω ΑΣΕΠ, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 103 του Συντάγματος.

β) Η απόφαση του Αρείου Πάγου δεν περιορίσθηκε, όσον αφορά στους εργαζομένους στο δημόσιο τομέα (στην επίδικη περίπτωση επρόκειτο για εργαζόμενο σε ΚΕΠ), στην εκτίμηση των γνωστών από την πάγια νομολογία

για τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα κριτηρίων για την αναγνώριση μίας εργασιακής σχέσης ως αορίστου χρόνου, αλλά προχώρησε και στην εκτίμηση των διατάξεων νόμου που ρυθμίζουν τις εργασιακές σχέσεις της συγκεκριμένης υπηρεσίας του δημόσιου τομέα (βλ. σελ. 17 και 18 απόφασης). Πράγματι, οι εργαζόμενοι στο δημόσιο τομέα προσφέρουν δημόσια υπηρεσία χάριν του δημόσιου συμφέροντος. Έτσι, κατά την εκδίκαση υποθέσεων εργαζομένων στο δημόσιο τομέα, σε αντίθεση με τον ιδιωτικό τομέα, πρέπει να εφαρμόζονται και οι ειδικές διατάξεις, που τίθενται χάριν της προστασίας της αξιοκρατίας, της αποτελεσματικής λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και των ίσων ευκαιριών εργασίας στο δημόσιο τομέα όλων των πολιτών.

γ) Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να επισημανθεί ότι ο Άρειος Πάγος έκρινε, ερμηνεύοντας και τις ειδικές διατάξεις (βλ. ανωτέρω β), ότι εργαζόμενος επί 18 μήνες σε ΚΕΠ δεν κάλυπτε πάγιες και διαρκείς ανάγκες της υπηρεσίας.

4. Επισημαίνεται, τέλος, ότι μετά την έκδοση του π.δ. 164/2004 σχετική καταγγελία για παράβαση της Οδηγίας 1999/70 αρχειοθετήθηκε με την από 13.10.2004 απόφαση της Επιτροπής (PV 1674). Υπενθυμίζεται ότι, πριν την έκδοση του π.δ. 164/2004, η Επιτροπή είχε αποστείλει την από 9-2-2004 Επιστολή της με την οποία κατήγγειλε τις βασικές διατάξεις του π.δ. 81/2003 ως αντίθετες με την Κοινοτική Οδηγία. Εξάλλου, η Επιτροπή της Ε.Ε. σταθερά απαντάει σε σχετικές ερωτήσεις της Επιτροπής Αναφορών ότι οι διατάξεις του π.δ. 164/2004 συμφωνούν με την Οδηγία και δεν τίθεται ζήτημα κοινοτικής παράβασης (σχετικώς βλ. τις από 7-12-2004, 1-2-2005 και 28-3-2006 απαντήσεις της Επιτροπής. Βλ. ιδίως την από 28-3-2006 απάντηση, όπου η Επιτροπή ρητώς αναφέρει ότι, παρά τις πολυάριθμες καταγγελίες που έχει λάβει, *«κατόπιν διεξοδικής ανάλυσης των προαναφερθέντων προεδρικών διαταγμάτων η Επιτροπή δεν εξετάζει το ενδεχόμενο να κινήσει διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ελλάδας»*).

Ως επίμετρο, πρέπει να τονισθεί ότι κατά την προστασία των εργαζομένων από τις καταχρηστικές διαδοχικές συμβάσεις, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα η ελεύθερη μετατροπή συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου μπορεί ενδεχομένως να θίξει μόνο τα συμφέροντα της ιδιωτικής επιχείρησης. Στο δημόσιο, όμως, τομέα η κατάσταση είναι διαφορετική, δεδομένου ότι ο εργαζόμενος προσφέρει δημόσια υπηρεσία χάριν του δημοσίου συμφέροντος.

Έτσι, η διαδικασία προσλήψεων στο δημόσιο τομέα ρυθμίζεται με συγκεκριμένες διατάξεις, με σκοπό την αξιοκρατία και την αποτελεσματική λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης.

Μετατροπή συμβάσεων στο δημόσιο τομέα, χωρίς μάλιστα αντικειμενικά κριτήρια μέσω ΑΣΕΠ και χωρίς την πρόβλεψη και σχεδιασμό συγκεκριμένων οργανικών θέσεων, θα σήμαινε, πέραν της ευθείας αντίθεσης με την παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος, απόκλιση από τις συνταγματικώς κατοχυρωμένες αρχές της αξιοκρατίας και των ίσων ευκαιριών εργασίας στο δημόσιο τομέα όλων των πολιτών. Θα μπορούσε, έτσι, κάποιος να προσληφθεί εκτός διαγωνισμού ΑΣΕΠ, χωρίς τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, και κατόπιν, δια της « μετατροπής » ή « ορθού χαρακτηρισμού » της σύμβασης να καταλάβει θέση αορίστου χρόνου, σε βάρος τόσο του νομίμως διαγωνιζομένου, όσο και σε βάρος της αποτελεσματικής λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης (και επομένως σε βάρος όλων των πολιτών), δεδομένου ότι τα προσόντα του δεν θα έχουν κριθεί σύμφωνα με τη νόμιμη διαδικασία. Πολλώ δε μάλλον όταν συντρέχει κώλυμα διορισμού στο Δημόσιο, περίπτωση που δεν εξετάζεται κατά τη μέσω δικαστηρίου μετατροπή ή « ορθό χαρακτηρισμό » της σύμβασης.

Με ιδιαίτερο σεβασμό στα ανωτέρω, ο κανονιστικός νομοθέτης έκανε την απαιτούμενη στάθμιση και κατέληξε στις πάγιες και μεταβατικές διατάξεις του π.δ. 164/2004, ώστε και η Οδηγία 1999/70 να ενσωματώνεται πλήρως και να προστατεύονται οι εργαζόμενοι από καταχρηστικές διαδοχικές συμβάσεις στο δημόσιο τομέα, αλλά και η συνταγματική νομιμότητα - άρθρο 103 Συντάγματος - και τα δικαιώματα των υπολοίπων πολιτών να μην

παραβιάζονται (όπως προκύπτει και από τις ως άνω αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας).

Σε περίπτωση επομένως παράβασης των διατάξεων που προστατεύουν τους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα από καταχρηστικές διαδοχικές συμβάσεις , ήτοι των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του ΠΔ 164/2004 , εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 7 του διατάγματος αυτού, ήτοι πλήρης αποζημίωση του εργαζόμενου , ποινικές και πειθαρχικές κυρώσεις του υπεύθυνου οργάνου (εφόσον βεβαίως δεν μπορούν να εφαρμοσθούν στην συγκεκριμένη περίπτωση οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 11 του π.δ. 164/2004).

Β. Τα Υπουργεία παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά όλες τις υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα που εποπτεύουν με τον προσφορότερο τρόπο.

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους παρακαλείται να ενημερώσει σχετικά τις υπηρεσιακές του μονάδες και τα Γραφεία Νομικών Συμβούλων στα Υπουργεία.

Γ. Η παρούσα εγκύκλιος, διατίθεται και μέσω της ιστοσελίδας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.gspa.gr στον δικτυακό τόπο {Επικαιρότητα}.

Ο Γενικός Γραμματέας

Βασίλειος Ανδρονόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο Υπουργού

Γραφεία Υφυπουργών

Γραφεία Γενικών Γραμματέων

